

RURALIA

HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI
2 • 2011

Pääkirjoitus

Kestävä kehitys edellyttää monitieteistä pohdintaa

Kestävä kehitys on käsite, jonka uutuusarvo on jo käytetty. Yhteiskuntien kehityksen näkökulmasta se on kuitenkin edelleen visio, jonka suuntaan on edetty pienin konkreettisin askelin. Se, että kestävä kehitys pitää sisällään ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden näkökulmat, on viisautta. Juuri näiden ulottuvuuksien luovista yhdistelmistä syntyy kestävien yhdyskuntien ratkaisumalleja, joita tulevat sukupolvet ymmärtävät arvostaa.

Ruralia-instituutin roolina on tieteiden avulla edistää kestävien ratkaisujen syntymistä. Kuten instituutin nimestä voi päätellä, olemme erikoistuneet tekemään tätä työtä maaseutumaisilla alueilla ja paikallisesta näkökulmasta. Se, että yritämme nousta lintuperspektiiviin eri tieteenalojen, koulukuntien ja jopa tieteenfilosofien paradigmojen ristipaineessa, ei ole helppo juttu. Kuten ei sekään, että meillä on toinen jalka käytännön kehittämistoiminnassa ja työemme tuloksia arvioidaan myös kentällä. Yliopistolinen 'lisäarvo', joka perustuu tieteelliseen tietoon ja tutkimukselliseen tapaan lähestyä ongelmia, on toimintamme älyllinen henkivakuutus. Arvotyhjiössä emme kuitenkaan voi toimia. Globaalisti kestävä kehitys on se

kivijalka, jolta maailman menoa arvioimme. Se on myös koko Helsingin yliopiston strategian peruslinjaus.

Kestävän kehityksen edistämisen ongelmallisuus edellyttää monitieteistä pohdintaa. Esimerkiksi biologin näkökulmasta ihminen on äärettömän kiinnostava laji. Oman edun tavoittelu on evoluutiopsykologisesti tarkastellen ihmisen lajityypillistä käyttäytymistä. Mutta yhtä luontaista sosiaaliselle lajille on yhteisöllisyys ja yhteistoiminnallisuus. Ihminen on ryhmätoimija, joka innostuu kun oma ja ryhmän etu ovat harmoniassa. Yhteiskuntien kulttuurinen kehitys arvostuksineen osaltaan vaikuttaa siihen, kumpi näkökulma kulloinkin korostuu.

Tällä kertaa Ruralia-lehti keskittyy esittelemään osuustoimintaa sekä tutkimushankkeiden että yritysten kautta. Instituutin asiantuntijat ovat tehneet osuustoiminnan ympärillä pitkään ja sitkeästi menestyksellistä työtä. Osuustoiminta ja yhteisötalous eivät ole uusia asioita, mutta globaali talousjärjestelmä ja sen yhä pahemmalla näyttävät valuviat ennustavat osuustoiminnalle ja sen eri kehitysversioille kasvavaa roolia osana taloudellista toimintaa. Tätä mieltä on myös YK, joka on nimennyt vuoden 2012 kansain-

väliseksi osuustoimintavuodeksi. Osuustoiminta lisää osaltaan taloudellisen toiminnan monimuotoisuutta ja kuten tämän lehden jutuista voi päätellä, tietyissä tilanteissa se on aivan verraton. Osakeyhtiöt, perheyhtiöt, osuuskunnat, yhteiskunnalliset yritykset ja kolmas sektori synnyttävät taloudelliseen toimintaan kirjoja, joka luonnon monimuotoisuuden vertausta käyttäen, luo häiriöitä kestävästä vakautta. Osuustoiminnan perusidea nojaa yhteisöllisyyteen ja mahdollisimman reiluun hyödyn jakoon. Tässäkin ajassa sitä on pidettävä osuustoiminnan merkittävänä vahvuutena.

*Sami Kurki
Johtaja, professori*

RURALIA 2 | 2011

Ruralia on Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin lehti, joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Julkaisija
Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
www.helsinki.fi/ruralia
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Päätoimittaja
Pirjo Siiskonen

Toimitusneuvosto
Pirjo Siiskonen
Sami Kurki
Anne Hytönen
Pasi Komulainen
Jaana Huhtala

ISSN
1796-4857 (Painettu)
1796-4865 (Verkkajulkaisu)

Tilausasiat
ruralia-tiedotus@helsinki.fi
tai 050 539 8523

Graafinen ilme
Mainoscraft Oy ja
Jaana Huhtala

Taitto
Jaana Huhtala

Painopaikka
I-print Oy, Seinäjoki

Kannen kuva
Ulla Jurvanen

Aitziber Mugarra
Espanjasta (vas.),
Mani Nandhi Intiasta
ja Marta Enciso
Espanjasta nauttivat
kansainvälisen
osuustoiminnan
tutkimuskonferenssin
tunnelmasta elokuun
lopussa Mikkelissä.

Tässä lehdessä:

**Osuuskunta
väylä
yrittäjyyteen**

**Sami Karhu
Pellervon
johtoon**

10

Pääkirjoitus Kestävä kehitys edellyttää monitieteistä pohdintaa	2
Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä	3
Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunta	4
Maaseudun SGEI-palvelut – taloudellisen tehokkuuden ja sosiaalisen tuloksellisuuden ulottuvuudet – tutkimushanke	5
Artesaaniosuuskunnan jäsenillä riittää töitä Etelä-Pohjanmaalla	6
Osuuskunta Kamp tarjoaa mahdollisuuden sedulaisille	7
Osuuskunta on hyvä väylä kokeilla yrittäjyyttä YHDESSÄ YRITTÄMÄÄN – myös Itä-Suomessa	8
Pellervossa vauhditetaan osuustoimintaa nousukierteeseen	10
Nuoret haluavat yrittää tiimissä	12
Osuustoimintaopetusta kouluihin	13
Osuustoiminnalla on ensi vuonna näytön paikka	14
Ruralian osuustoiminta-asiantuntijat	16
Luomuinstituuttiselvitys julkistettiin	17
Co-op Network Studies - osuustoiminnan ja yhteisötalouden yliopistoverkosto	17
Eteläsavolainen lähiruoka näyttävästi esillä Herkkujen Suomessa	18
Ruralia-instituutissa palkittuja	18
Metsänomistajien ja yhteiskunnan tavoitteet pyritään yhdistämään Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla	19
Maaseudun kehittäjät yhdistävät voimansa Etelä-Savossa	19
Nimityksiä	19

<http://www.osuustoiminta.coop/2012/index.html>

Maailma rakentuu yhdessä yrittämällä

YK on julistanut vuoden 2012 kansainväliseksi osuustoimintavuodeksi. Kansainvälisen osuustoimintavuoden tarkoituksena on edistää tietämystä osuustoiminnasta, rohkaista ihmisiä toimimaan osuuskunnissa sekä rohkaista hallituksia luomaan hyvä toimintaympäristö osuuskuntien muodostumiselle ja kasvuille.

Osuustoimintavuotta suunnittelee kansainvälinen osuustoimintaliitto ICA (International Cooperative Alliance) yhteistyössä muiden järjestöjen ja kansallisten toimikuntien kanssa. Ruralia-instituutilla on vahva edustus Suomen toimikunnassa, sillä mukana ovat tutkimusjohtaja **Hagen Henry**, professori **Tapani Köppä** ja vanhempi tutkija **Eliisa Troberg**.

Osuustoiminta on yksi Ruralia-instituutin osaamisaloista, joten osuustoiminnan kansainvälinen teemavuosi näkyy myös Ruraliassa. Syksyllä 2012 Helsingin yliopisto järjestää teemavuoteen liittyvän tapahtuman, jonka järjestelyissä instituutti on tiiviisti mukana.

Esimakua osuustoiminnan vahvuuksista saatiin jo Mikkelissä 24.-27.8.2011 järjestetyn kansainvälisen osuustoiminnan tutkimuskonferenssin myötä. ICA Global Research Conference – New Opportunities for Cooperatives oli hyvä lähtölaukaus kansainväliselle osuustoimintavuodelle. Lue lisää konferenssista tämän lehden sivuilta 14–15.

Teksti: Anne Hytönen

2012
International
Year of
Cooperatives

”Seuraamme aktiivisesti, mitä kentällä tapahtuu”

Osuustoiminnan neuvottelukunta edistää alan tutkimusta ja opetusta

Teksti ja kuva Pasi Komulainen

Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunta on toiminut vuodesta 2004 lähtien. Yliopiston osuustoiminnan opetusta ja tutkimusta koordinoi Ruralia-instituutti, joten Ruralia on aktiivisesti mukana neuvottelukunnan toiminnassa.

Helsingin yliopiston vararehtori Jukka Kola on ollut neuvottelukunnan puheenjohtajana sen perustamisesta lähtien v. 2004. Hän muistuttaa, että neuvottelukunnan yhtenä tärkeänä roolina on tarkastella osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen aina sen hetkistä yhteiskunnallista tarvetta ja kysyntää.

- Neuvottelukunta seuraa aktiivisesti, mitä kentällä tapahtuu. Tarkastelemme tilannetta niin kotimaan kannalta kuin kansainvälisesti, Kola kertoo.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on vahvistaa osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen kehittämisedellytyksiä yliopiston oppialana, tukea osuustoiminnan käytännön ja tutkimuksen välisiä yhteyksiä ja verkostoja sekä edistää kansainvälistä osuustoiminnan tutkimus- ja kehittämistyötä. Neuvottelukunta tekee myös aloitteita osuustoiminnan opetuksen ja tutkimuksen kehittämisen edistämiseksi sekä osallistuu osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen kehittämistoimien valmisteluun.

Yliopistojen tärkeä kolmas tehtävä eli yhteiskunnallinen vuorovaikutus (YVV) omalta osaltaan vaatii, että tutkimus ja opetus on huippulaadukasta.

Jukka Kolan mukaan osuustoiminnan opetusta pitäisi sisältyä enemmän yliopistojen tarjoamiin liiketoiminnan perusopintopaketteihin.

- Neuvottelukunta on YVV:tä parhaimmillaan, kun kasvokkain keskustellaan ja löytyy mahdollisimman laaja-alainen edustus asiantuntijoita eri ammattialoilta. Tämä monipuolisuus on juuri neuvottelukunnan kokoonpanon päämääränä, Kola sanoo.

Osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunnassa on 12 jäsentä ja se voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Jos neuvottelukunta huomaa, että esimerkiksi tietyn tyyppistä alan opetusta puuttuu, neuvottelukunta voi nostaa asian esille. Neuvot-

telukunta ei tee päätöksiä ja sen toiminta on kiinni omasta aktiivisuudesta.

Co-op Network Studies palvelee monentyppisiä opiskelijoita

Ruralia-instituutin vuonna 2005 perustama yliopistoverkosto Co-op Network Studies tarjoaa opiskelijoille monitieteisiä osuustoiminnan ja yhteisöalouden opintoja sekä kehittää alan tutkimusta ja opetusta. Kolan mukaan verkosto palvelee mainiosti yliopiston ja yhteiskunnan tarpeita.

- Verkosto palvelee monentyppisiä opiskelijoita. Esimerkiksi opetus verkossa mahdollistaa monipuolisuuden ja joustavuuden, Kola kertoo.

Kolan mukaan yliopistoverkoston tarjonta on kohdallaan, ja haasteeksi muodostuu tuotteen markkinointi opiskelijoille.

- Yliopistoissa on nykyään niin paljon tarjontaa, että on vaikea erottautua ja saada opiskelijat löytämään tietyille kursseille.

Kolan mukaan yksi markkinoinnin kanava olisi yliopistojen opettajat, jotka voisivat mainita osuustoiminnan opinnoista opiskelijoilleen.

- Puskaradio on yleensä tällaisissa tehokas keino tiedon levitykseen. Myös sosiaalinen media on nykyään hyvä kanava, Kola toteaa.

Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunta 31.3.2014 saakka

Vararehtori Jukka Kola, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja
Pääjohtaja Asmo Kalpala, Tapiola Yhtymä
Osuustoimintajohtaja Sami Karhu, Pellervo-Seura ry
Hallituksen puheenjohtaja Martti Asunta, Pellervo-Seura ry
Toiminnanjohtaja Niina Immonen, Tampereen seudun osuustoimintakeskus
Yhteysjohtaja Anne Santamäki, SOK
Hallintojohtaja Titta Luoma-Kohtala, Seinäjoen seurakunta
Ylitarkastaja Markus Seppelin, sosiaali- ja terveysministeriö
Professori Seppo Villa, Helsingin yliopisto
Vanhempi tutkija Eliisa Troberg, Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti
Varajohtaja Pirjo Siiskonen, Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti
Tutkimusjohtaja Hagen Henry, Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti, sihteeri

Maaseudun SGEI-palvelut – taloudellisen tehokkuuden ja sosiaalisen tuloksellisuuden ulottuvuudet -tutkimushanke

Teksti **Eliisa Troberg** | Kuva **Marika Kettunen**

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on yhdessä MTT taloustutkimuksen kanssa toteuttamassa tutkimushanketta aiheesta *Maaseudun SGEI-palvelut – taloudellisen tehokkuuden ja sosiaalisen tuloksellisuuden ulottuvuudet*. Tutkimushanke on käynnistetty keväällä 2010 ja se päättyy maaliskuussa 2012. Ruralia-instituutista hankkeesta toimivat projektipäällikkö **Hanna Moilanen** ja vanhempi tutkija **Eliisa Troberg**.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mitkä ovat sellaisia palveluja harvaan asutuilla alueilla, joiden tuottaminen ei ole mahdollista markkinaehtoisesti ja joiden saatavuuden turvaaminen katsotaan yhteiskunnallisesti tärkeäksi (MTT taloustutkimuksen tutkimusosio). Lisäksi tutkitaan, mikä rooli yhteisötalouden organisaatioilla (osuuskunnat, taloudelliset yhdistykset ja säätiöt, keskinäiset vakuutusyhtiöt) olisi tällaisten palvelujen tuottamisessa (Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tutkimusosio). Näitä palveluja kutsutaan SGEI-palveluiksi (services of general economic interest, yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut). SGEI-palvelut katsotaan yhteiskunnallisesti niin tärkeiksi, että viranomainen haluaa turvata niiden saatavuuden kaikissa olosuhteissa, vaikka palveluntarjoajia ei olisi riittävästi markkinoilla. Tällöin viranomainen asettaa SGEI-palvelun tuottajalle julkisen palvelun veloitteen. Palvelun tuottava yritys tai järjestö tarjoaa tämän viranomaisten määrittelemän palvelun julkisista varoista suoritettua korvausta vastaan.

Ruralia-instituutin tutkimusosio osoitti, että yhteisötalouden organisaatiot soveltuvat hyvin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamiseen, koska niiden tavoitteena on palvelujen tuottamisen ohella paikallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, eri sidosryhmien yhteensaattaminen ja alueiden elinkelpoisuuden lisääminen. Yhteisötalouden organisaatioiden toimintaan liittyy monia haasteita, joista merkit-

tävimmät ovat yhteisötalouden käsitteen epämääräisyys, yritysten rahoitushaasteet sekä yritysneuvonnan puute. Näiden organisaatioiden toiminnan turvaamiseksi harvaan asutulla maaseudulla olisi tärkeää kehittää yritysneuvontaa ja koulutusta, rahoitusmahalleja sekä moninaisten kokonaisvaikutusten mittaamista ja arviointia.

Tutkimushankkeesta valmistuu loppuraportti, joka julkaistaan alkuvuonna 2012.

Ruralia-instituutin projektipäällikkö Hanna Moilanen (vas.) ja vanhempi tutkija Eliisa Troberg SGEI-hankkeen politiikkadialogissa Helsingissä marraskuussa 2011.

Seminaari virittää teemavuoteen

YK on julistanut vuoden 2012 kansainväliseksi osuustoimintavuodeksi. Teemavuosi näkyy myös Helsingin yliopistossa, jossa pidetään osuustoimintaseminaari syksyllä 2012. Seminaariin avulla halutaan laajentaa tietoutta osuustoiminnan merkityksestä.

- Haluamme levittää osuustoiminnan sanomaa laajalle kuulijajoukolle. Luvassa

on kiinnostavia puheenvuoroja, vararehtori **Jukka Kola** paljastaa.

Tapahtumaan yritetään saada mukaan YK-yliopisto UNU-Wider.

- Näkyvyyden saaminen osuustoiminnalle on teemavuoden keskeisenä tavoitteena.

Mikkelissä elokuussa 2011 järjestetty kansainvälinen ICA-konferenssi oli Kolan mu-

kaan avaus tulevaan osuustoimintavuoteen. Ruralia-instituutin järjestämän konferenssin esityksistä on tulossa muun muassa julkaisu ensi vuonna.

Kansainvälinen osuustoimintavuosi julistettiin YK:n joulukuun yleiskokouksessa 2009. Päätöksen pohjana oli pääsihteerin raportti ”Osuustoiminta osana yhteiskunnallista kehitystä” saman vuoden heinäkuulta.

Artesaanosuuskunnan jäsenillä riittää töitä Etelä-Pohjanmaalla

Maaseudun pikkukunnissa ei helpolla löydä itselleen työpaikkaa. Ilmajoella opiskelevat **Satu Aronen** ja **Aleksi Riikonen** eivät jääneet ihmettelemään heikkoa työllisyystilannetta vaan perustivat kahdeksan muun opiskelijan kanssa Artesaanosuuskunta Pohjanmaan. Toukokuussa 2011 perustettu osuuskunta sai alkunsa, kun opiskelijoille tarjoutui niin rutkasti etenkin restaurointialan töitä, etteivät he pystyneet niitä opintojensa puitteissa tekemään. Osuuskunnassa he voivat myös laskuttaa töistä asiakkaitaan, kun aiemmin näistä tulleet maksut menivät suoraan koululle.

- Mikään ei ole varsinaisesti yllättänyt, vaan tämä on lähtenyt hyvin käyntiin, Satu Aronen kuvailee osuuskunnan ensimmäisiä kuukausia.

Aronen opiskelee koulutuskeskus Sedussa vaatetusalaa ja kesällä hän teki osuuskunnan puitteissa kaksi juhlapukua, joista toinen oli morsiuspuku. Osuuskunnassa Aronen vastaa talouspuolesta, joten laskutukset ja maksutukset ovat tulleet hänelle tutuiksi. Vaatetuspuolella ei ole ollut aivan niin kiireistä kuin restauroinnissa, jossa töitä riittää enemmän kuin ehtii tekemään. Osuuskunnan puheenjohtaja Aleksi Riikonen onkin pakertanut kaappien, hyllyjen ja autojen sisätilojen puuosien parissa. Nyt hän työstää Rolls Roycen ohjaamon puupanelointeja.

Artesaanosuuskunta Pohjanmaalla ei ole muuta sidosta Seduun kuin että se toimii samoissa tiloissa.

- Koulun tiloja saamme käyttää aukioloaikojen puitteissa, mutta materiaalit maksamme itse, Riikonen kertoo.

Yhteinen vastuu riskeistä

Arosella ja Riikosella ei ollut kummallakaan aikaisempaa käytännön kokemusta osuustoiminnasta. Opiskelun puitteissa he ovat

Puheenjohtaja Aleksi Riikonen on paikkinut hommia Artesaanosuuskunta Pohjanmaassa. Kuvassa hän työstää puupaneelia Rolls Roycen sisätiloihin.

Satu Aronen hoitaa Artesaanosuuskunta Pohjanmaan talousasioita ja Sedussa hän opiskelee vaatetusalaa.

päntänneet yrittäjyyden opintoja, joihin on sisällytynyt osuustoimintaa. Kaksikko pitää osuustoiminnan hyvänä puolena sitä, että yrityksen riskit eivät ole yhden ihmisen harteilla vaan yhdessä kannetaan vastuu myös mahdollisista tappioista. Eikä yksittäinen osuuskunnan jäsen pysty pilaamaan yritystoimintaa.

- Jos on epävarma olo oman yrityksen perustamisen suhteen, niin osuuskunta on hyvä vaihtoehto. Tässä on tukiverkko mukana, he muistuttavat.

- Toki on eri juttu, jos haluaa pitää langat omissa käsissään, Riikonen jatkaa.

Aronen ja Riikonen pitävät tärkeänä sitä, että tulevaisuudessa he pystyisivät jakamaan tietoutta osuustoiminnasta mahdollisimman monelle, jotta Artesaaniosuuskunta Pohjanmaan jatkuvuus olisi turvattu. Osuustoiminta on ainakin syksyn mittaan herättänyt kiinnostusta, sillä jäsenmäärä huitelee nyt 27:ssä.

Artesaaniosuuskunta Pohjanmaa

- perustettu toukokuussa 2011
- osuuskunnan perustivat koulutuskeskus Sedun Ilmajoen opiskelijat
- toimitilat sijaitsevat Sedussa Ilmajoella
- jäseniä 27 (tilanne lokakuussa 2011)

Seinäjokiselle Jari Markkolalle laskujen hoitaminen on tullut tutuksi Osuuskunta Kampissa.

Teksti & Kuva Pasi Komulainen

Osuuskunta Kamp tarjoaa mahdollisuuden sedulaisille

Koulutuskeskus Sedussa aloitti toimintansa huhtikuussa toinenkin Osuuskunta, kun Osuuskunta Kamp näki päivänvalon. Perustajajäseniä oli kolmetoista. Kamp on tarkoitettu koko Sedun yhteiseksi osuuskunnaksi.

Osuuskunta toimii oppimisareenana eli opiskelija pääsee tutustumaan käytännön yrittäjyyteen ja opiskelun ohessa voi hankkia myös lisäansioita.

Osuuskunta tulee Sedun mukaan kattamaan koko Etelä-Pohjanmaan, ja siihen voivat liittyä niin Koulutuskeskus Sedun opiskelijat kuin myös Etelä-Pohjanmaan alueella toimivien nuorten työpajojen asiakkaat. Ensimmäisenä toiminta käynnistyi Ähtärisä, jossa 15 kotitalousyrittäjän tutkintoa suorittavaa opiskelijaa perusti aputoiminimen Ähtärin Ahertajat.

Opiskelija pääsee osuuskunnassa testaamaan ideansa toimivuutta käytännössä mutta hyvin riskittömästi. Opiskelija saa sekä ammatillista että liiketoiminnallista ohjausta.

Seinäjoella asuva opiskelija **Jari Markkola** hoitaa Osuuskunta Kampin kirjanpitoa ja palkanlaskentaa. Hän on pitänyt osuuskuntaa hyvänä toimintamuotona oppia yrittäjyydestä.

- Toki aika on välillä kortilla, mutta muutoin tässä on saanut arvokasta kokemusta

siitä, miten talouspuolen asioita yrityksessä hoidetaan, Markkola sanoo.

Markkolalla on merkonomin koulutus, ja nyt hän suorittaa autoalan tutkintoa koulutuskeskus Sedussa. Hänellä itsellään on tavoitteena valmistumisen jälkeen ”perinteiseen” yritykseen meno ja sen jälkeen oman yrityksen perustaminen eli osuuskunta ei ole nyt päällimmäisenä mielessä.

Markkola kuitenkin suosittelee, että opiskelijat kokeilisivat osuuskuntatoimintaa, sillä siinä näkee helposti, haluaako ryhtyä yrittäjäksi.

- Moni ajattelee, että varsinkin nämä talouspuolen jutut ovat vaikeita, mutta ei tämä mitään mahdotonta hommaa ole, Markkola tuumaa.

Opiskelijat ja opettajat voisivat hänen mukaansa markkinoida osuuskuntaa aktiivisesti, sillä kokemuksen ohella lisätienestin saaminen ei varmasti ole kenellekään pahitteeksi.

Osuuskuntayrittäjät Eila Tanhu ja Juha Rautiainen

Osuuskuntien ja yritysneuvonnan sujuva yhteistyö voi parhaimmillaan edistää alueen työllisyyttä ja yrittäjyyttä. Jotta tämä kuvio olisi toimiva, yritysneuvojen on tunnettava osuuskunta yritysmuotona ja sen suomat mahdollisuudet.

Osuuskunta on hyvä väylä kokeilla yrittäjyyttä

Teksti ja kuvat: Tytti Klén

Piia Puotinen toimii Uusyrityskeskus Wäläkyn toimitusjohtajana Varkaudessa. Osuuskuntayrittäjäys on hänelle tuttua jo usean vuoden takaa, ja hän tekeekin jatkuvasti yhteistyötä paikallisten osuuskuntien kanssa ohjaamalla aloittelevia yrittäjiä kokeilemaan ensin siipiään niiden suojissa.

- On hyvä, että on avoimia osuuskuntia, jotka toimivat yrityshautomomaisesti. Tällöin ne sallivat jäsentensä lähteä yksityisyrittäjäksi ja jopa kannustavat siihen. Jos osuuskunta toimii näin, on sen huolehdittava siitä, että tarjolla on koko ajan uusia jäsentulokkaita. Yhteiskunnan pitäisikin tunnustaa tämä osuuskuntien hautomorooli, toteaa Puotinen.

Yhteisön tuki arvokasta

Osuuskuntaan voidaan ohjata henkilöitä, joiden työllistyminen kokopäiväisesti ei olisi aluksi mahdollista, koska se on turvallinen vaihtoehto. Vähintään seitsemän jäsenen osuuskunnassa jäsenet voivat tarvittaessa saada soviteltua päivärahaa. Myös mahdollisuus starttirahaan säilyy, jos oman yrityksen perustaminen tulee myöhemmin ajankohtaiseksi.

Osuuskunta voi olla kokopäiväistä työllistymistä tukeva ja siihen kannustava yhteisö. Monissa osuuskunnissa toimii myös eläkeläisiä, jotka voivat työskennellä oman jaksamisensa mukaan, esimerkiksi kiireapuna.

- Mikäli osuuskunta on päättänyt kasvaa ja kehittyä, sen kannattaa olla aktiivinen ja pyrkiä jäsenhankinnassaan yhteistyöhön oman paikkakuntansa TE-toimiston, elinkeinotoimen, kehitysyrityksen sekä uusyrityskeskuksen kanssa ja tuoda osuuskunnan tahtotila näiden tietoisuuteen, neuvoo Puotinen.

Yhdessä yrittämään! -hankkeen koulutukset ovat Puotisen mielestä hyviä, koska niillä lisätään edellä mainittujen toimijoiden tietämystä osuuskuntayrittäjäydestä.

Osuuskunta OivaTalo

Varkautelaisen Osuuskunta OivaTalon toimintaideaan kuuluu uusien jäsenten auttaminen alkuun elannon hankkimiseksi – yhteistyössä yritysneuvonnan kanssa. Myös oman yrityksen perustaneisiin on aina suhtauduttu suopeasti.

Osuuskunta OivaTalo

- monialainen osuuskunta
- perustettu 2006
- jäseniä 13
- kotipaikka Varkaus, jäseniä myös Leppävirralla, Pieksämäellä, Kaamasessa ja Tanhulla
- toimialat: erilaisia kädentaitajia, tietotekniikka, matkailu, hyvinvointiala, graafinen suunnittelu

Piia Puotinen suosittelee osuuskuntayrittäjyyttä vaihtoehtoksi niille, jotka eivät ole vielä valmiita itsenäiseksi päätoimiseksi yrittäjiksi.

- Haluamme mahdollistaa asioita ihmisille, vaikka se tuottaakin haasteita, kiteyttää hallituksen jäsen **Eila Tanhu** OivaTalosta.

Yritysneuvonta on hyvä apu monialaiselle osuuskunnalle uusia jäseniä otettaessa, koska sieltä löytyy tietämystä eri ammattialojen vaatimuksista, kuten vaikkapa alan työn tai tuotteen hinnoittelusta tai toimiluvista.

- Olisi varsin paikallaan, että osuuskunnan jäseniksi tulevat kävisivät ensin jonkinlaisen yrittäjäkurssin, esittää OivaTalon puheenjohtaja **Juha Rautiainen**.

YHDESSÄ YRITTÄMÄÄN – myös Itä-Suomessa

Teksti: Anne Hytönen

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Yhdessä yrittämään! – Itä-Suomi -hanke edistää osuustoiminnallista yrittäjyyttä tarjoamalla sitä osaksi yritysneuvojen palveluvalikoimaa. Eri organisaatioissa toimiville yritysneuvojille annetaan neuvonnan tueksi käytännönläheistä tietoa osuustoiminnallisesta yrittäjyydestä.

-Osuuskunta on vartenotettava yritysmuoto ja vaihtoehto yksin yrittämiselle, muistuttaa hankkeen projektipäällikkö Tytti Klén.

Yritysneuvojen on mahdollista saada hankkeen kautta osuustoiminnalliseen yrittäjyyteen liittyvää koulutusta ja materiaalia. Hankkeen koulutuksiin voivat osallistua myös TE-toimistojen, ELY-keskusten, yrittäjyyteen ja työllisyyteen liittyvien hankkeiden

henkilökunta sekä alan opettajat. Tarvittaessa hanke toimii palvelevana back up -toimistona osuuskuntayrittäjyyteen liittyvissä kysymyksissä.

- Tieto osuustoiminnallisen yrittäjyyden mahdollisuuksista lisää toivottavasti innovatiivisten sovel-lusten esiinnousua, toteaa Klén.

Samalla tehdään tunnetuksi koko yhteisö-talouden kenttää. Yhteisö-talouden toimijoita ovat osuuskuntien lisäksi keskinäiset yhtiöt ja yhdistykset sekä säätiöt, joilla on taloudellista toimintaa. Osuustoiminnallinen yrittäjyys halutaan mukaan myös yrittäjyyskasvatukseen.

Itä-Suomen hanke toimii tiiviissä yhteistyössä valtakunnallisen *Yhdessä yrittämään!* -hankkeen kanssa. Valtakunnallista hanketta hallinnoi TEM ja sitä toteuttaa Tampereen Seudun Osuustoimintakeskus. Tampereella pitkäaikaisen kokemuksen tuloksena syntyneitä parhaita käytäntöjä ja opetussisältöjä

YHDESSÄ YRITTÄMÄÄN!

hyödynnetään myös itäsuomalaisessa hankkeessa.

Hanke kestää 31.3.2013 saakka ja sen toimialue on Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala. Hanketta rahoittavat Euroopan sosiaalirahasto (ESR) sekä työ- ja elinkeinoministeriö (TEM).

Lisätietoja:

Ylitarkastaja Anne Kuoppala,
p. 010 606 2087, anne.kuoppala@tem.fi, työ- ja elinkeinoministeriö

Tutkimusjohtaja Hagen Henry,
p. 044 300 1217,
hagen.henry@helsinki.fi

Projektipäällikkö Tytti Klén,
p. 050 576 2881,
tytti.klen@helsinki.fi

Kansainvälisen ICA-konferenssin osanottajia tutustumassa Nuutajärven Galleria Osuuskunta NuGO:oon. Valtakunnallinen Yhdessä yrittämään! -hanke, jota hallinnoi Tampereen seudun osuustoimintakeskus, järjesti tutustumisretken Pirkanmaalla toimiviin osuuskuntiin Mikkelissä pidetyn konferenssin päätteeksi.

Teksti Pasi Komulainen | Kuva Pellervo-Seura

Pellervossa vauhditetaan osuustoimintaa nousukierteeseen

Sami Karhu peräänkuuluttaa osuustoimintamallin parempaa hyödyntämistä

Osuustoimintamallilla on iso yhteiskunnallinen tilaus. Suomi on maailman osuustoiminnallisimman maa. Osuustoiminta perustuu ajatuksen yhdessä tekemisestä, palvelujen ja etujen tuottamisesta jäsenille.

- Meillä on hyvät lähtökohdat. Osuustoimintayrityksissä, joihin lasketaan keskinäiset vakuuttajat, on jäseniä noin 7 miljoonaa. Osuuskuntia on lähes kaikilla toimialoilla, kertoo Pellervo-Seuran osuustoimintajohtaja **Sami Karhu**.

Silti Karhun mukaan osuustoiminnallinen yritysmaailma on monessa suhteessa heikommassa asemassa kuin vaikkapa sijoittajaomisteinen malli.

- Meidän täytyy saada osuustoimintamalli nousukierteeseen koko maailmassa. Tähän tähtää YK:n julistama kansainvälinen osuustoimintavuosi 2012, Karhu kertoo.

Osuustoiminnalla onkin Karhun mukaan isot tarpeet ja tavoitteet. Hän jakaa osuustoiminnan kehittämistarpeet neljään osaan. Ensimmäiseksi osuustoiminnan kilpailuedut täytyy saada täysimääräisesti käyttöön. Osuustoimintaa tulee tutkia ja opettaa ja sen ympärillä pitää olla kehitystoimintaa, jotta yritysmaailmasta saadaan kaikki edut yhteiskuntaan ja jäsenistölle.

- Yhteistyön tulee olla myös kansainvälistä. Tästä oli hieno esimerkki ICA:N tutkimuskonferenssi Mikkelissä elokuussa, Karhu viittaa Ruralia-instituutin kesällä 2011 koordinoimaan konferenssiin.

Myös osuustoimintatutkimuksen rahoituksen turvaamisessa on Karhun mukaan vielä paljon tehtävää.

Toiseksi kehittämistarpeeksi Karhu nostaa osuustoiminnan tunnettuuden ja kiinnostavuuden kohentamisen. Hän myöntää ja samalla kummeksuu sitä, että osuustoimintaa ei tunneta tarpeeksi.

Sami Karhun mukaan osuustoiminnan kvartaali on 25 vuotta. Pitkäjänteisellä toiminnalla on yleensä vakauttava ja tasapainottava merkitys, hän muistuttaa peilaten maailmantalouden nykytilaan.

- Osuuskuntien asema koulujen yrittäjyyskasvatuksessa on olennaista. Tässäkin Ruralia tekee tärkeää työtä.

Kolmanneksi Karhu painottaa, että osuustoiminnan pitää olla rakentava osa yhteiskuntaa, uusiakin osuuskuntayrityksiä täytyy syntyä.

- Yritysneuvonnan tulee olla kunnossa. Yhdessä yrittämään! -hanke on tästä hyvä esimerkki, Karhu mainitsee projektin, jossa Ruralia ja Pellervo ovat mukana.

Neljäntenä kehittämistarpeena Karhu nostaa esiin osuustoiminnan yhteiskunnalliset toimintapuitteet, joiden pitää olla hyvällä tolalla, aina lainsäädännöllisistä kysymyksistä lähtien.

- Näissä kaikissa tarpeissa on tärkeää, että osuuskuntamallille saadaan laaja yhteiskunnallinen ymmärrys. Tässä on vielä paljon tehtävää, hän korostaa.

Yhteistyö antanut paljon

Ruralia-instituutti ja Pellervo ovat tehneet pitkään yhteistyötä. Karhun mukaan se on ollut hedelmällistä.

- Ruralian osuustoimintaväestä on tullut arkisia työkavereita. Osaaminen ja kansainväliset kontaktit, joita Ruralian ympärille muodostuneet tutkijaryhmät edustavat, ovat tärkeitä.

- Kun tähän lisätään yliopisto-opetuksen verkosto "Coop network studies", meillä on kova kansainvälisen tason kärki suomalais-ta osuustoimintatutkimusta eri tieteenaloilla. Joukko ei ole suuri, mutta sitäkin innostuneempi, sitoutuneempi ja kykenee erinomaiseen yhteistyöhön.

Isoin kysymysmerkki on Karhun mukaan se, onko osuustoimintatutkimuksella ja -opetuksella jatkuvuutta.

- Nyt näyttää hyvältä. Osuustoimintatutkimuksen opetus ja tutkimus pitää turvata myös jatkossa. Toivoisin, että alan tutkimuksen ja opetuksen voimavarat olisivat nykyistä suuremmat.

Pellervon idea on tehdä yhteistyötä kaikkien niiden kanssa, jotka haluavat viedä rakentavalla tavalla osuustoimintaa eteenpäin yhteiskunnassa.

- Meidän kumppanusverkostossa Ruralian osuustoimintatutkimuksella on ollut pitkäaikainen ja syvä merkitys ajattelun ja tekemisen tasolla.

Pellervo on saanut alkusykäyksensä Helsingin yliopiston yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta. Pellervon perustaja Hannes Gebhard ja hänen ympärilleen keskittynyt reformaattoreiden ryhmittymä olivat pitkälti yliopiston kasvatteja. Tohtori Gebhard toimi myöhemmin myös Helsingin yliopiston professorina.

- Olisikohan Pellervoa siis olemassakaan ilman Helsingin yliopistoa, Karhu pohtii.

Yliopisto pitää osuustoimintaa pystyssä

Suomessa osuustoiminta kehittyy, osuustoimintatutkimus ja -opetus edistyvät, osuustoiminnan ympärillä on kehitystoimintaa ja kansainvälisiä tutkimuskontakteja.

- Yliopiston ansiosta osuuskunta löydettiin uuden yrittäjyyden yritysmaailmana pari vuosikymmentä sitten uudelleen.

Karhun mielestä Ruralian osuustoimintatutkimus on toiminut kivijalkana myös nuoremmille tutkijoille muissa yliopistoissa ja eri tieteenaloille.

- Onhan Tapani Köpän ja Hagen Henrÿn osaaminen ja yhteistyökyky maailmanluokkaa.

Yhteistyön osalta Karhulla on toiveena, että osuustoiminnan tutkimus ja opetus kehittyvät myös jatkossa. Hän haluaa saada yhdessä kumppaniensa kanssa osuustoiminnan nousukierteeseen.

- Toivomme syvää ja avointa kumppanuutta. Toivottavasti osuustoimintatutkimukselle ja opetukselle annetaan myös eri yliopistojen johdon suunnalta sen ansaitsema arvo ja merkitys.

Toimitusjohtajankin roolissa Karhu kiertää Suomea

Teksti Pasi Komulainen

Pellervo-Seuran osuustoimintajohtaja **Sami Karhu** aloittaa seuran toimitusjohtajana vuoden 2012 alussa. Osuustoimintajohtajan tehtävistä valtaosa seuraa häntä ja niiden lisäksi tulevat vielä yleisjohtotehtävät. Karhu kiertää jatkossakin aktiivisesti Suomea jäsenasioiden tiimoilta.

- Vaikka olen toiminut vuosia toimitusjohtajan varamiehenä ja ollut hyvässä valmennuksessa, on iso askel siirtyä toimitusjohtajaksi, hän kertoo.

Karhu on aktiivisesti mukana jäsenenä monessa osuustoimintayrityksessä ja käyttää niiden palveluja. Hän äänestää kaikissa vaaleissa, mitä on tarjolla. Osuuskuntien hallintotehtäviä hänellä ei ole.

Karhu on valistanut poikaansa osuustoiminta-asioissa ja 16-vuotias nuorukainen onkin kahden osuuskunnan jäsen.

- Siitä on hyvä kasvaa uudeksi osuustoimintaihmiseksi. Vaimoni on minuakin enemmän osuustoimintariennoissa, Karhu paljastaa.

Helsingin yliopisto tuttu paikka

Karhu on filosofian lisensiaatti Helsingin yliopistosta. Pääaineenaan hän luki historiaa ja sivuaineena valtio-oppia.

- Suoritin 1980-luvulla **Tapani Köpän** pitämän osuustoimintatutkimuksen kurssin, Karhu muistaa.

Yliopistolla ja professori **Markku Kuismalla** on ratkaiseva merkitys siihen, että Karhu päätyi Pellervoon vuonna 1995. Kuisma pyysi hänet osuustoiminnan historian kirjoitushankkeeseen tutkijaksi.

- Silloin Pellervo tuli tutuksi ja ennen pitkään minut palkattiin tänne. Vuoden 2000 alusta olen ollut Pellervossa vakinaisena.

Karhu on myös Helsingin yliopiston osuustoiminnan tutkimuksen ja opetuksen neuvottelukunnan varapuheenjohtaja.

Pellervo-Seura

- Osuustoiminnan palvelu- ja yhteistyöjärjestö, joka edistää osuustoimintaa yritysmaailmassa ja osuuskuntaa kilpailukykyisenä yritysmaailmana.
- Pellervon perusti tohtori Hannes Gebhard vuonna 1899.
- Osuustoimintalaki saatiin aikaan vuonna 1901.

Nuoret haluavat yrittää tiimissä

Teksti Seija Paksu

Professori **Tapani Köpän** tutkimuksen mukaan nuoret haluavat yrittää tiimissä. Osuuskuntamuotoinen yrittäjyys on vahvistanut imagoaan trendikkäänä ja modernina yritysmuotona esimerkiksi osakeyhtiön ja toiminimen rinnalla. Nuorten keskuudessa on huomattu, että osuuskuntamuotoinen yritys pystyy mukautumaan työmarkkinoilla tapahtuviin rakennemuutoksiin sekä muuttuviin palvelutarpeisiin erittäin hyvin. Tiimiyrittäjyys auttaa nuorta pääsemään kiinni työelämään yhdessä toisten kanssa.

Ruralia-instituutin *Tuunataan yhdessä – yhteistoiminta ja yhteisöllisyys mukaan koulujen oppimisympäristöihin* -kehittämishankkeessa keskitytään nuoriin ja nuorten tulevaisuuteen. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittaman valtakunnallisen hankkeen tarkoitus on kertoa oppilaille ja opettajille tiimiyrittäjyyden tarjoamista mahdollisuuksista. Tarkoitus on parantaa nuorten työelämävalmiuksia ja innostaa heitä oma-toimisuuteen. Nuorten keskuudessa on liian

paljon työttömyyttä, kausityöluontoisuutta ja pätkätöitä. Huonon työllisyystilanteen myötä myös syrjäytymisen uhka kasvaa. Nuorten työllistymistä edistävät aktivointitoimenpiteet ovatkin tervetulleita.

Miksi tiimiyrittäjyys on alkanut kiinnostaa nuoria?

Tiimiyrittäjyyden myötä yrittäjäpolkua ei tarvitse lähteä kulkemaan yksin. Etuna ovat myös hyvät vaikutusmahdollisuudet omaan työskentelyyn, koska osuuskunnassa nuori on samalla yrityksen omistaja, päättäjä ja työntekijä. Osuuskunta soveltuu pienen riskin ansiosta erittäin hyvin yritysmuodoksi silloin, kun halutaan testata oman liikeidean toimivuutta käytännössä.

Osuuskunnan jäsen voi tarjota omaa osaamistaan asiakkaille yrittäjän tavoin olemalla samalla työntekijä, joka on työsuhteessa osuuskuntaan. Osuuskuntaa voidaankin pitää välineenä, jonka avulla sen jäsen voi tehdä töitä itsenäisesti ja hankkia itselleen toimeentuloa. Oman työn hinnoittelussa on huomioitava lakisääteiset maksut sekä osuuskunnalle maksettava osuus palkasta. Tilapäistä työvoimaa tarvitsevan yrityksen on helppo palkata työntekijä osuuskunnasta, koska työntekijää ei oteta työsuhteeseen vaan osuuskunta laskuttaa tehdystä työstä. Osuuskuntamuotoinen yrittäjyys tarjoaa ketteryy-

Valokuvaaja Sami Funke tekee työtään osuuskunta Ikirouta 2007:n jäsenenä. Lisää näytteitä Samin töistä löytyy sivuilta www.sami.funke.fi

Teksti ja kuva Päivi Kapiainen-Heiskanen

Osuustoimintaopetusta kouluihin

Osuustoiminnan tutkimus ja opetus ovat vuodesta 2001 olleet Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin osaamisala. Osuustoiminnan tutkimusjohtaja, professori **Tapani Köppä** luovutti tänä vuonna vetovastuun tutkimusjohtaja OTT **Hagen Henrylle**, joka toimi sitä ennen reilut neljä vuotta Kansainvälisen työjärjestön ILO:n osuustoimintajaoston johtajana.

- Osuustoiminnalla on takanaan 150-vuotinen historia. Osuustoiminnalliset yritykset ovat ihmisille eri puolilla maailmaa keino hankkia itselleen toimeentuloa ja se sopii kaikille. Myös niille, joilla on lähtötilanteessa vähän varallisuutta käytettävissään, Henry sanoo.

- Jäsenet omistavat osuuskunnat, ja niiden tavoitteena on palvella jäsenten etuja. Osuuskunnissa toiminnalle on tyypillistä sosiaalinen vastuullisuus, mistä käydään paljon yhteiskunnallista keskustelua juuri nyt, Tapani Köppä muistuttaa.

Osuustoiminnalla olisi annettavaa kouluissa

Henry ja Köppä ihmettelevät, miksi osuustoiminta on edelleen niin tuntematonta eikä sitä opeteta oppiaineena kouluissa.

- Jos osuustoiminta ei ole mukana koulutusjärjestelmässä, kuinka ihmiset voisivat

nähdä sen edut. Nuoria osuustoiminta on kuitenkin alkanut kiinnostaa. He toimivat osuustoiminnalle tyypillisten arvojen mukaan, mutta eivät tunnista sitä. Toki he myös uudistavat toimintaa, mutta vastaavanlainen osuustoiminnallinen tapa toimia on ollut olemassa jo pitkään, Henry muistuttaa.

Osuustoimintatutkijat toivovatkin, että osuustoiminta muuttuisi näkyväksi ja sitä kautta ihmiset osaisivat miettiä sitä vaihtoehtona, jonka avulla he voisivat työllistää itsensä.

- Osuustoiminta sopii moneen. Nuorilla on kiinnostusta vaikkapa luoda itse ruokaketjuja niin, että niihin ei sisälly tehdasruokaa. Sosiaalipalveluja on tarvetta organisoida kokonaisuutena niin, ettei kaikkia toimintoja pilkota, vaan palveluita tarjottaisiin yhteisötasolla, minkä osuustoiminta mahdollistaa, Köppä sanoo.

Arvokeskustelua tarvitaan

Nuoret ovat aina kiinnostuneita arvoista. Osuustoiminnan arvoihin luetaan itseapu, omavastuu, demokratia, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja solidaarisuus.

- Uskon, että osuustoiminnan arvopohja kiinnostaisi nuoria, kunhan ne tuotaisiin kouluopetuksessa esille, sanoo tutkimusjohtaja Hagen Henry.

Tiesitkö, että koruliike Timanttiset on osuuskunta?

dessään mahdollisuuksia sekä työntekijöille että työnantajille.

Tiimiyrittäjyyden puolesta puhuu myös väestön ikääntyminen ja palvelujen järjestäminen erityisesti maaseudulla, jossa tullaan tarvitsemaan uusia toimintamalleja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi. Myös lapsiperheet ja matkailuala tarvitsevat erilaisia palveluja. Verkostoitumalla ja resursseja yhdistämällä myös pienet yritykset voivat vastata suuriinkin palvelutarpeisiin.

Tuunataan yhdessä -hankkeessa tuetaan nuorten työllistymistä ja kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan osuustoimintavuoden teeman "Cooperative Enterprises build a better world" mukaisesti. Hankkeen projektipäällikkö **Seija Paksu** kiittää tämän vuoden syyslukukaudella eri oppilaitoksissa esittelemässä osuustoimintaa. Kohderymänä ovat lähinnä yläasteet, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Esittely on oppilaitoksille maksuton, joten oppilaitosten toivotaan hyödyntävän hanketta omassa opetustyössään. Tilaisuuksia järjestetään sopimuksen mukaan.

Lisätietoja: Projektipäällikkö Seija Paksu, puh. 0503902450 tai seija.paksu@helsinki.fi, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, Lönnrotinkatu 7, 50100 Mikkeli

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin pitkäaikainen professori Tapani Köppä (vas.) ja tutkimusjohtaja Hagen Henry haluavat osuustoiminnan vihdoin näkyväksi osaksi koulutusjärjestelmää eri puolilla maailmaa.

Pirjo Siiskonen ja Hagen Henry Rurality-instituutista sekä Yves Chamorel ILO:sta.

Kansainvälisen osuustoimintaliiton vuosittainen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa, Mikkelissä 24.-27.8.2011. Konferenssiin osallistui yli 200 osuustoiminnan tutkijaa ja asiantuntijaa kaikkialta maailmasta.

Kuva: Seija Paksu

ICA Global Research Conference 2011 – New Opportunities for Co-operatives

Osuustoiminnalla on ensi vuonna näytön paikka

Teksti: Päivi Kaplainen-Heiskanen

- Osuustoiminnan on onnistuttava tavoittamaan yleisön kiinnostus ensi vuonna, YK:n kansainvälisenä osuustoimintavuotena. Viestimme suurelle yleisölle on, että osuustoiminta on vakavasti otettavaa liiketoimintaa, sanoi avauspuheessaan Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n pääjohtaja **Charles Gould**. Gouldin mukaan osuustoiminta

pitäisi saada mukaan liiketaloutta ja oikeustieteitä opettavien oppilaitoksen opetusohjelmaan samoin kuin peruskoulutukseen.

Tasavallan presidentti **Tarja Halosen** tervehdyksessä konferenssin osallistujille muistutettiin, että globaalissa markkinataloudessa osuustoiminnalliset yritykset ovat huomionarvoisia toimijoita esimerkiksi

maatalous- ja elintarvikekaupassa sekä rahoitus- ja vakuutusaloilla. Hän korosti myös, että osuustoimintaliikkeella on lähes rajattomat mahdollisuudet uuden vihreän talouden piirissä.

Professori **Tapani Köpän** mukaan osuustoiminnassa yhdistyvät tieto, taidot ja luovuus.

Konferenssin päätösillallinen järjestettiin Saimaan rannalla Heimarissa, Ristilnassa, jonne konferenssivieraat matkustivat laivoilla.
Kuva: Ulla Jurvanen

- Osuustoiminta sopii yliopistoissa tieteenväliseksi oppiaineeksi, kuten kokemuksemme kahdeksan yliopiston verkostoyhteistyöstä Suomessa osoittaa. Osuustoiminta mahdollistaa luovan ajattelun, mitä tällä hetkellä peräänkuulutetaan, toteaa Köppä.

Professori, VTT **Pirjo Siiskonen** muistutti, että suomalaisen osuustoiminnan perinteet ulottuvat 1800-luvun lopulle, kun Hannes ja Hedvig Gebhard toivat idean mukanaan Saksasta. Tänäpäin meillä toimii yli 4000 osuustoiminnallista yritystä.

Italialaisen Trenton yliopiston professori **Carlo Borzaga** vetää osuuskuntia ja yhteiskunnallisia yrityksiä tutkivaa eurooppalaista Euricse-tutkimusinstituuttia. Osuuskunnat ovat jo pitkään tuottaneet Italiassa merkittävän osan sosiaalialan palveluista. Hän toivoi julkista keskustelua ja uutta tutkimusta osuuskunnista, sillä ne ovat hänen mielestään mainettaan parempia ja pystyisivät laajentamaan uusille toiminta-alueille ottaen mukaan uusia toimijoita.

Vihreään talouteen perehtynyt tutkija **Molly Scott Cato** puolestaan summasi, että osuustoiminta on pysynyt näkymättömissä, koska taloustieteilijät pitävät osuustoiminnallisia arvoja mahdottomina. Vihreän talouden tutkijana hän halusikin kyseenalaistaa tämän ja suositteli, että osuustoimintaa tehdään tutuksi etenkin poliitikoille.

- Kun nuoret osaajat haluavat tehdä töitä yhdessä ja päättää asioista demokraattisesti, osuuskunta on heille ensisijainen yritysmuoto, totesi Tampereen yliopiston laskentatieteen professori KTT **Salme Näsi**.

- Osuuskunnassa jokainen voi jakaa omaa osaamistaan ja päätökset tehdään yhdessä. Myös kestävän kehityksen arvoista on help-

Kuva: Päivi Kapainen-Heiskanen

Kansainvälisen osuustoimintajärjestö ICA:n toimitusjohtaja Charles Gould nautti ensimmäisestä vierailustaan Suomeen. Taustalla kansainvälisten osuustoimintasuhteiden yhteysjohtaja Anne Santamäki SOK:sta.

poa päättää yhdessä toisin kuin silloin, kun yrityksen omistus on valtameren takana. Osuuskunnilta ei vaadita kovaa kvartaalitaloudessa elämistä, vaan maltillisempi kannattavuus riittää.

Lisätietoja:
www.helsinki.fi/ruralia/ica2011

Kansainvälinen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi Mikkeliissä

Kansainvälisen osuustoimintaliiton vuosittainen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa. Konferenssiin osallistui yli 200 osuustoiminnan tutkijaa ja asiantuntijaa kaikkialta maailmasta.

Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n tutkimuskomitea yhdistää osuustoiminnan tutkijoita maailmanlaajuisesti verkostoksi, joka koontuu vuosittain globaaleihin tai alueellisiin tutkimuskonferensseihin. Elokuussa 2011 tämä kansainvälinen tutkimuskonferenssi järjestettiin ensi kertaa Suomessa.

Konferenssin tämänvuotisena teemana oli osuustoiminnan uudet mahdollisuudet. Teeman valinnalla haluttiin tuoda esiin osuustoiminnan monimuotoisuutta ja soveltuvuutta erilaisiin tarkoituksiin. Esityksissä ja keskusteluissa painotettiin seuraavia näkökulmia:

- Osuustoiminnan monimuotoisuus ja erilaiset menestymisen muodot
- Osuustoiminnan rooli ja sen edistäminen globaalissa toimintaympäristössä
- Jaettu johtajuus ja asiakasyhteisöt
- Osuustoiminta ja vihreä talous
- Osuustoiminnan monitieteinen opetus ja tutkimus
- Innovatiiviset osuustoiminnalliset ratkaisut (mm. yritysneuvojille)

Konferenssi oli avoin eri tieteenaloja edustaville osuustoiminnan tutkijoille kuten myös eri toimialoja edustaville tutkimustiedon hyödyntämisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja käytännön toimijoille. Konferenssin tarkoituksena oli rohkaista tutkijoiden ja osuustoiminnallisten yritysten vuoropuhelua sekä herättää kiinnostusta osuustoiminnan soveltamismahdollisuuksiin uusilla tehtäväalueilla.

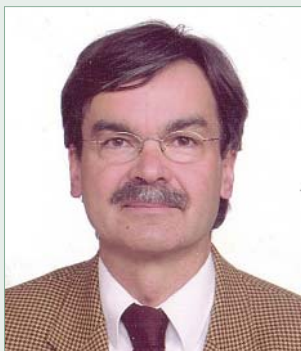
Kolmepäiväisen konferenssin kaksi ensimmäistä päivää oli varattu luennoille ja interaktiivisille työpajoille, ja kolmantena päivänä oli vuorossa ekskursio Tampereelle. Konferenssin iltaohjelmat pitivät sisällään mukavaa yhdessäoloa kauniissa kesäisessä Mikkeliissä ja Saimaan rannalla.

Konferenssilla oli suuri merkitys osuustoimintaa koskevan tieteellisen tutkimuksen edistämiseksi sekä Suomessa että kansainvälisesti. Mikaelissa ja Mikkelin yliopistokeskuksen kampuksella 24.-27.8.2011 järjestetty konferenssi olikin hyvä lähtölaukaus YK:n kansainväliselle osuustoimintavuodelle 2012.

Hagen Henrénin vetämässä paneelikeskustelussa pohdittiin konferenssin antia. Kuvaan mahtuivat Carlo Borzaga (Italia), Yohanan Stryjan (Ruotsi), Molly Scott Cato (Englanti), Pauline Green (USA) ja Felice Llamas (YK). Kuva: Ulla Jurvanen

Ruralian osuustoiminta-asiantuntijat

Hagen Henry

Tutkimusjohtaja, OTT,
dosentti

- Osuustoiminta ja sen kehittäminen
- Osuustoiminnan kansainvälinen lainsäädäntö ja osuustoiminta yritysmuotona

Hanna Moilanen

Projektipäällikkö, YTM

- Maaseudun SGEI-palvelut hanke
- osuustoiminta, yhteisö-talous, hyvinvointipalvelut, työvoimapolitiikka

Pekka Hytinkoski

Verkko-opetuskoordinaatori, KM

- Co-op Network Studies -verkko-opetuksen suunnittelu, toteutus ja ohjaus
- verkko-opetus, pelien opetuskäyttö ja aikuis-koulutus

Seija Paksu

Projektipäällikkö,
yo-merkonomi, LKV, YKV

- Tuunataan yhdessä - yhteistoiminta ja yhteisöllisyys mukaan koulujen oppimis-ympäristöihin -hanke
- osuustoiminta, Venäjä-osaaminen, kiinteistö-ala

Elina Häkkinen

Projektisihteeri, tradenomi

- TIK-ryhmän sihteeri, COOP-opintosihteeri
- EU-hankkeiden hallinnointi

Eliisa Troberg

Vanhempi tutkija, KTT

- Maaseudun SGEI-palvelut hankkeen tutkija, YVI yrittäjyyskasvatus-hankkeen tutkija ja hankkeen johtoryhmän jäsen, COOP2 opetusjakson opettaja
- Osuustoiminta, yrittäjyys, yrittäjyyskasvatus, asiantuntijoiden johtaminen ja motivaatio

Tytti Klén

Projektipäällikkö,
VTM (viestintä)

- Yhdessä yrittämään! - Itä-Suomi -hanke, Osuustoiminnasta lisä-arvoa -koulutukset
- osuustoiminnallinen yrittäjyys, osuustoiminta-koulutukset

Luomu- instituutiselvitys julkistettiin

Teksti Pirjo Siiskonen

Tarja Cronbergin laatima Luomuinstituutiselvitys julkistettiin 17.10.2011 Mikkelissä. Selvitystyö tehtiin Mikkelin kaupungin ja seudun kuntien sekä Etelä-Savon Maakuntaliiton tilauksesta ja sen lähtökohtana oli **Jorma Ollilan** johtaman Maabrändivaltuuskunnan raportti viime vuoden marraskuulta. Raportissa annetaan tehtäviä suomalaisille ja suomalaisille organisaatioille. Valtuuskunnan Helsingin yliopistolle ja MTT:lle antama tehtävä oli Luomuinstituutin perustaminen. Helsingin yliopistolla ja MTT:llä on yksiköt Mikkelissä, Ruralia-instituutin keskeinen osaamisala on luomu ja MTT:n yksikössä on luomututkimusta. Olisi ”luonnonmukaista”, että Mikkelin seutu oli asiassa aloitteellinen.

Raportissa esitetään Suomen Luomuinstituutin perustamista Mikkelisiin. Luomuinstituuttia tarvitaan välittömästi tukemaan luomun kokonaisvaltaista kehittämistä Suomen elintarviketuotannossa. Suomi on jäänyt pahasti jälkeen muista Euroopan maista niin luomun kulutuksessa kuin sen tuotannossa. Raportissa verrataan Suomea Tanskaan, koska se on väestömäärältään ja peltoalaltaan Suomen kokoinen maa. Tanskassa luomun osuus elintarvikemarkkinoista ja kuluttajien ruokaostoista on kymmenkertainen Suomeen verrattuna.

Luomuinstituutin keskeisiä tehtäviä olisivat soveltava tutkimus ja tutkimusyhteistyön koordinaatio, tiedonvälitys, tieteestä tiedottaminen ja koulutus, luomualan yritystoiminnan ja teknologian kehittäminen sekä tuotekehitys ja kansainvälisten yhteyksien rakentaminen. Etelä-Savo toimisi luomun pilottialueena ja Luomuinstituutin koekenttänä. Instituutti kokoaisi yhteen Mikkelissä jo olevan luomuosaamisen ja se toimisi yhteistoiminnallisesti ja verkostomaisesti niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Raportissa esitetään myös käynnistysvaiheen yhteistoiminnallinen rahoitusmalli ja organisoitumisvaihtoehtoja.

Selvitystä varten Tarja Cronberg perehtyi luomun ja luomuosaamisen tilaan sekä luomualan osaamisen organisointiin ja kehittämiseen Euroopan johtavissa luomumaissa ja haastatteli yhteensä 51 asiantuntijaa eri puolilla Suomea. Hänellä oli työtä tukeva projektiryhmä, johon kuuluivat mm. professori **Pirjo Siiskonen** ja Elintarvikealan osaamiskeskus Ekoneum ry:n toiminnanjohtaja **Sari Mäkinen-Hankamäki**, molemmat Ruralia-instituutin Mikkelin yksiköistä.

Tiedotustilaisuudessa Etelä-Savo, Mikkelin ja Ruralia-instituutti saivat tunnustusta edelläkävijyydestään luomussa.

Raportti on luettavissa osoitteessa **www.mikkeli.fi**.

**HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI**

LUOMUALAN ERIKOISTUMISOPINNOT - ECO STUDIES (30 op)

Ilmoittaudu mukaan. Haku on jatkuva.

Aloituskoko puolivuosittain, seuraavan kerran 20. - 21.3.2012.

Muita mielenkiintoisia kursseja tarjolla jo tätä ennen. Kannattaa osallistua.

Lisätietoja: www.helsinki.fi/ruralia/koulutus/eco

Mikkelin yliopistokeskus
Mikkeli University Consortium

Co-op Network Studies - osuustoiminnan ja yhteisötalouden yliopistoverkosto

Co-op Network Studies (CNS) on vuonna 2005 perustettu kansainvälisesti ainutlaatuinen yliopistoverkosto. Se tarjoaa oppijoille monitieteisiä osuustoiminnan ja yhteisötalouden oppimiskokemuksia sekä kehittää alan tutkimusta ja opetusta. Perus- ja aineopintotasoisten sivuainekokonaisuuksien ja -kursien suorittaminen on vapaata ja maksutonta verkoston yliopistojen opiskelijoille. Oppimisen ydinsisältöjä ovat osuustoiminnan idea ja osuuskunta yritysmuotona. Verkoston tavoitteena on osuustoimintaan liittyvän tiedon ja ymmärryksen, taitojen sekä arvojen ja asenteiden edistäminen oppijoiden parissa. Yliopistoverkoston kuuluu kahdeksan suomalaista yliopistoa: Itä-Suomen yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LUT), Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu sekä Helsingin yliopisto. Verkostoa koordinoi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti Mikkelissä.

Opinnot tuotetaan yhdessä verkostoyliopistojen ja muiden osuustoiminnan ja yhteisötalouden asiantuntijoiden kanssa. Verkostoa rahoittavat verkostoyliopistot vuosittaisilla jäsenmaksuilla sekä osuustoiminnan neuvottelukunnan kautta suomalaiset osuustoimintayritykset ja Pellervo-seura.

CNS -verkoston opetuksen perustana on kansainvälisesti huomattavan laaja ja korkeatasoinen osuustoiminnan yliopisto-osaaminen. Verkko on keskeinen oppimisen ympäristö – näin opiskelijat ja asiantuntijat ympäri Suomea pystyvät toimimaan yhdessä kursseilla. Kurseille osallistuu sekä nuoria yliopisto-opiskelijoita että jo työelämässä toimivia aikuisopiskelijoita. Myös Helsingin avoimen yliopiston opiskelijoilla on mahdollisuus nauttia verkoston aikaansaamasta oppimisesta. Korostamme tietoisesti aikuisopiskelijoille sopivaa ohjaavaa, keskustelevaa ja olemassa olevaa osaamista hyödyntävää otetta.

Teksti Pekka Hytinkoski & Iiro Jussila

Eteläsavolainen lähiruoka näyttävästi esillä Herkkujen Suomessa

Teksti Sari Mäkinen-Hankamäki | Kuva Kari Kauppinen

Toistaiseksi suurin Suomessa järjestetty lähiruokataapahtuma, Herkkujen Suomi pidettiin Helsingin rautatietorilla 26.-27.8.2011 yhdessä Syystober-olutjuhlan kanssa. Tapahtuman kävijämäärä oli 56 000.

Aina-Erinomaista Etelä-Savosta -osastolla tuotteita esittelivät ja myivät Puula-Särvin, Heikkilän Yrttitila, Vavesaaren Tila, Saimaan Charmantit, Savonlinnan Yrttipaja, Päivärinteen Ruislastu, Mikkelin Kala- ja Eväsherkku ja Tuoreverkko Oy. Osastolla työskenteli noin 30 henkilöä kahden päivän ajan. Osaston ja yrittäjien yhtenäisyyttä ja näkyvyyttä korostivat yhtenäinen pukeutuminen, osaston yhteinen ilme sekä Aina-kassit, joihin asiakkaiden ostokset voitiin pakata.

Eteläsavolaiset herkut keräsivät huomiota Herkkujen Suomi-tapahtuman aloittaneessa tiedotustilaisuudessa. *Aina-Erinomaista Etelä-Savosta –menulautanen* oli nimittäin tilattu tiedotustilaisuuden tarjoiluksi. Menu koostui lahna- tai muikkutapaksista ja neljän marinadin juuresbaletista. Makuelämys sai jatkoa Savon Shorizo St. Michelillä mausteenaan tervapontikkasinappi. Juomaksi oli tarjolla Vavesaaren Tilan Luomumansikkamehua. Osastolla esittäytyvien yritysten tuotteista koottua Aina-lähiruokamenuta maistatettiin osastollamme koko tapahtuman ajan. Konsepti oli toimiva, yrityksillä kauppa kävi ja uusia kontaktejakin syntyi.

Kumpanakin päivänä tapahtuman ohjelmalavalla Aina-lähiruokabrändin (www.

erinomaistaetelasavosta.fi) yrittäjät keskustelivat ajankohtaisista asioista. Osastolla julkistettiin myös uusi Aina-Erinomaista Etelä-Savosta reseptivihko (http://www.ekoneum.com/tiedostot/Aina_reseptivihko_2011_nettiin.pdf) ja jaossa oli myös tuore lähiruokaopas (www.ekoneum.com/lahiruokaopas).

Sekä osaston että Aina-menun suunnittelusta ja toteutuksesta, vastasi ryhmä, johon kuuluivat Helsingin yliopiston Ruralia-instituutista projektipäällikkö **Sari Mäkinen-Hankamäki**, suunnittelija **Riina Tuominen** ja tuotekehittäjä **Raija Alatalo**. Ryhmään kuuluivat lisäksi opiskelija **Nina Parkkinen**, Mikkelin ammattikorkeakoulusta ja keittiömestari **Timo Leso**. Lisää tapahtumasta: www.helsinki.fi/ruralia

Aina-Erinomaista Etelä-Savosta -osasto on toteutettiin Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoittamien ILME – Etelä-Savon pk-elintarvikeyritysten imagon parantaminen sekä lähi- ja luomutuotteiden menekin edistäminen sekä Laadukasta liiketoimintaa luonnosta -hankkeiden tuella. Osaston kokosi Ekoneum ry, joka on HY Ruralian, Mikkelin ammattikorkeakoulun ja MTT Mikkelin yhteinen elintarvikeosaamiskeskus, joka kehittää elintarvikealaa ja sen yrityksiä.

Herkkujen Suomi-tapahtuman pääjärjestäjiä olivat tuottajajärjestöt MTK, SLC, Ruoka-Suomi ja Aitoja Makuja –hanke, Lammin Sahti, Pienpanimoliitto ja Sinebrychoff.

Kuvassa vasemmalta keittiömestari Timo Leso, Jari Pulkkinen Puula Särvin, Jussi Saarinen Heikkilän Yrttitila, Taina Laitinen Vavesaaren Tila, keittiömestari Timo Hyöppinen, projektipäällikkö Sari Mäkinen-Hankamäki ja Sirpa Villanen, Ollinmäen Viinitila/Saimaan Charmantit.

Ruralia-instituutissa palkittuja

Ruraliassa 20 vuotta palvellut henkilöstö

Riitta Kaipainen, koulutussuunnittelija, YTM, 1.8.1991 alkaen
Mirja Marttinen, projektisihteeri, 7.11.1991 alkaen

15 vuotta palvellut henkilöstö

Torsti Hyyryläinen, tutkimusjohtaja, HT, 1.8.1996 alkaen

Ruraliassa 10 vuotta palvellut henkilöstö

Sami Kurki, johtaja FT, 1.1.2001 alkaen
Ritva Mynttinen, koulutussuunnittelija, MMM, artesaani, 1.3.2001 alkaen
Birgitta Partanen, projektipäällikkö, tohtorikoulutettava, FM, 1.9.2001 alkaen

Mirja Marttinen (vas.) vastaanottaa tunnustuksen 20 vuoden palveluksesta Ruralia-instituutissa.

Metsänomistajien ja yhteiskunnan tavoitteet pyritään yhdistämään Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla

Teksti **Pasi Komulainen**

Metsäalan toimintaympäristö on muuttunut Suomessa nopeasti ja perinteisen puuntuotannon rinnalle nousee myös muita metsiän perustuvia arvoketjuja.

- Näiden muiden tekijöiden mahdollisuuksista tai metsänomistajien kiinnostuksesta niitä kohtaan ei kuitenkaan ole vielä tarpeeksi tietoa. On uhkana, että metsäresurssit jäävät hyödyntämättä, projektipäällikkö **Anne Matilainen** Helsingin yliopiston Ruralia-instituutista toteaa.

Metsää voidaan hyödyntää puun tuotannon lisäksi virkistysmielessä sekä luonnonarvoja ja ilmastoa suojelevalla otteella.

- Metsänomistajilla ei ole useinkaan tietoa, kuinka viedä omia tavoitteitaan eteenpäin, Matilainen muistuttaa.

Kaksi ja puolivuotinen *Metsään perustuvien arvoketjujen uudistumisen ennakointi Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla* (MERSU) -hanke pyrkiikin yhdistämään metsänomistajien ja yhteiskunnan asettamat tavoitteet metsien käytölle. Lisäksi nämä päämäärät kytetään yritysten näkemykseen metsäsektorin liiketoiminnan kehitysmahdollisuuksista.

MERSU:n budjetti on noin 350 000 euroa ja sen rahoittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus Manner-Suomen maaseutuohjelman kautta. Hanketta koordinoi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti.

Maaseudun kehittäjät yhdistävät voimansa Etelä-Savossa

Teksti **Niina Kuuva**

Maaseudun kehittämisen toimenpideohjelma -hanke toteutetaan yhteistyössä Etelä-Savon ELY-keskuksen, Etelä-Savon maakuntaliiton, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin, Järvi-Suomen kylien, MTK-Etelä-Savon ja ProAgria Etelä-Savon kesken. Etelä-Savon maaseudun yrittäjille ja muille asukkailla järjestettävissä työpajoissa tarkastellaan kehittämistarpeita mm. palveluiden järjestämisen, yrittäjyyden, kylä- ja järjestötoiminnan sekä asumisen näkökulmista.

Konkreettiset kehittämis ehdotukset tiivistyvät toimenpideohjelmaksi, jonka määrä valmistua toukokuuhun 2012 mennessä. Tulevaisuuteen katsovan toimenpideohjelman avulla edistetään maaseudun elinkeinojen kilpailukykyä sekä parannetaan maaseudun asukkaiden elinoloja ja elinympäristöä. Hankepäällikkönä toimii YTM **Niina Kuuva**.

Nimityksiä

19 ■ RURALIA 2 | 2011

Ruralia-instituutti, Mikkeli

Filosofian tohtori, farmaseuttisen biologian dosentti **Carina Tikkanen-Kaukanen** on nimitetty elintarviketieteiden tutkimusjohtajaksi 1.9.2011 alkaen Mikkelin toimintayksikköön. Tikkanen-Kaukanen siirtyy Ruralia-instituuttiin Itä-Suomen yliopistosta, jossa hän on toiminut tutkimusjohtajana kansanterveystieteen ja kliinisen ravitsemustieteen yksikössä vuodesta 2008 lähtien. Tikkanen-Kaukanen vahvistaa Ruralia-instituutin elintarvikealan tutkimusta. Hänen tehtäväalanaan ovat erityisesti luomuelintarvikkeet. Tikkanen-Kaukasella on vahva elintarvikealan yritysten verkosto.

Filosofian tohtori **Anne Törn** on nimitetty projektipäälliköksi 1.8.2011 alkaen VoiMaa! Green care toiminnasta elinvoimaa maaseudulle -hankkeeseen. Hän työskentelee myös LUONTOHOIVA -palvelukonseptien ja monitoimijaisen verkostojen kehittäminen Etelä-Savossa -hankkeessa sekä osallistuu Luomualan erikoistumisopintojen suunnitteluun ja on MAIE Multifunctional Agriculture in Europe -hankkeen kansallisen fokusryhmän jäsen. Törn työskentelee Mikkelin toimintayksikössä.

Ruralia-instituutti, Seinäjoki

Filosofian tohtori **Sulevi Riukulehto** on nimitetty aluehistorian tutkimusjohtajaksi 1.10.2011 alkaen Seinäjoen toimintayksikköön. Hänen tehtävänään on käynnistää aluehistorian tutkimustoiminta Suomessa osana alueiden ja maaseudun tutkimusta. Riukulehdon tutkimusalana on toiminnallis-taloudellisten alueiden ja rakenteiden synty- ja kehitysprosessien tutkimus, erityisesti sotienjälkeisen ajan aluestruktuurien muodostuminen. Riukulehdon tehtävä on viisivuotinen ja se on yksi Etelä-Pohjanmaalla toteutettavista Epanet-tutkimusprofessuureista. Aluehistoria on uusi historiatieteen tutkimussuuntaus, jossa tutkitaan alueiden kehitystä ja kehittämistä historiatieteen menetelmin.

Vanhempana tutkijana on aloittanut 15.8.2011 Seinäjoella filosofian tohtori **Pasi Koski**. Kosken tehtäväalana on yritysten uudistumisen dynamiikka maaseutukontekstissa. Kosken toimenkuvaan kuuluu tutkimus- ja innovaatiohankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen, tutkimustyön johtaminen sekä yliopistollisen aikuiskoulutuksen kehittäminen. Hän toimii yrittäjyyden uudistuminen maaseudulla -ryhmän vetäjänä.

Seinäjoen yksikössä on aloittanut projektitutkijana 6.6.2011 alkaen HTM **Tuomas Männistö**. Männistön työnkuvaan kuuluu tutkimus, erityisesti numeeristen yleisen tasapainon mallien käyttö aluetaloudellisten vaikutusten selvittämisessä. Hän työskentelee professori Hannu Törmän RegFin-tiimissä. Männistö on suorittanut tutkintonsa Vaasan yliopistossa pääaineena aluetiede.

Julkaisuja osuustoiminnasta ja yhteisötaloudesta

New opportunities for co-operatives. Abstracts from ICA global research conference 24.-27.8.2011 - Mikkeli, Finland. Publications 23. 157 s. 2011. Verkkojulkaisu.

Ritva Pihlaja. Kolmas sektori maaseutukunnissa. Julkaisuja 19. 139 s. 2010. Painetusta julkaisusta peritään vain toimitusmaksu. Verkkojulkaisu.

Tapani Köppä. Yhteisötalous yrittäjyyden uusien muotojen kasvu- alustana maaseudulla. Raportteja 69. 37 s. 2010. Verkkojulkaisu.

Tapani Köppä. Opiskelijat, yrittäjyys ja yhteisöllisyys. Kyselytutkimus yrittäjyysalusta, yrittäjyydestä maaseudulla ja yhteisöllisyydestä eteläsavolaisten ammattikorkeakoulujen ja Ruralian yliopisto-opintojen opiskelijoiden kokemuksissa, käsityksissä ja asenteissa. Raportteja 68. 48 s. 2010. Verkkojulkaisu.

Jussi Telaaranta. Ison-Britannian kolmas sektori. Maaraportti Skotlannin maaseutualueiden palvelutuotannosta. Raportteja 58. 42 s. 2010. Verkkojulkaisu.

Krista Antila. Italian ja Veneton läänin kolmas sektori. Maaraportti maaseutualueiden palvelutuotannon haasteista ja hyvistä käytännöistä. Raportteja 57. 51 s. 2010. Verkkojulkaisu.

Lähdesmäki, Merja. Yrityksen yhteiskuntavastuun käsite pienyrityksissä – kilpailuvaltti vai kilpailun este. Raportteja 7. 94 s. 2005. Verkkojulkaisu.

Jarmo Laukkanen - Kari Pirinen: Lähelle on pitkä matka? 2002.

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Lönnrotinkatu 7
50100 MIKKELI

Kampusranta 9 C
60320 SEINÄJOKI

Puhelin (09) 1911

Puhelin 050 4151150

Telefax (09) 19121300

Telefax (06) 4141504

www.helsinki.fi/ruralia

etunimi.sukunimi@helsinki.fi